

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA TRESTNÍHO PRÁVA

POSUDEK OPONENTA

Téma práce :	Zahájení trestního stíhání
Autor:	Mgr. Jana Maršnerová
Konzultant :	Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
Oponent :	Doc. JUDr. Jiří Herczeg, Ph.D.

Předkládaná rigorózní práce se zabývá problematikou zahájení trestního stíhání. Shora uvedenému vymezení tématických oblastí odpovídá základní členění práce. Po stručném úvodu autorka popisuje vývoj právní úpravy od roku 1950 do současnosti. Postup před zahájením je popsán v kapitole 3.

Těžiště práce je uvedeno v kapitole 4 a 6, kde autorka popisuje právní úpravu institutu zahájení trestního stíhání. Autorce lze vytknout, že se více nezabývala náležitostmi usnesení o zahájení trestního stíhání. Příkladem může být odůvodnění usnesení o zahájení trestního stíhání, kdy v praxi bývá často jen odkaz na obsah vyšetřovacího spisu, aniž by byly blíže vyloženy skutečnosti odůvodňující zahájení trestního stíhání. Je možno v takovém případě usnesení o zahájení trestního stíhání jako nezákonné zrušit – pouze pro absenci řádného odůvodnění, když jinak jsou všechny náležitosti splněny?

Dalším problémem je chybná právní kvalifikace, kdy skutek je nesprávně kvalifikován jako trestný čin, kdy není nutná obhajoba, ačkoli se o případ nutné obhajoby jednalo. Za situace, kdy již na počátku trestního řízení byly známy a ve sdělení obvinění byly podrobně popsány všechny potřebné znaky určitého trestného činu, nelze pochybení vyšetřovatele, který takto popsany skutek kvalifikoval podle jiného zákonného ustanovení, přičítat k tíži obviněného. Není totiž možné přihlížet k důkazům, které byly opatřeny v době, kdy obviněný nebyl zastoupen obhájcem, ač šlo o případ nutné obhajoby a který nemá povahu důkazu neodkladného nebo neopakovatelného. V této souvislosti lze poukázat na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 27.05.1999 sp.zn.9 To 110/98, podle kterého jestliže hned od počátku trestního řízení byly známy a ve sdělení obvinění podle § 160 tr.řádu byly také popsány všechny potřebné znaky určitého trestného činu – tedy objekt, objektivní stránka, subjekt, subjektivní stránka a protiprávnost, jedná se již od počátku trestního stíhání o řízení o tomto trestném činu, a to bez ohledu na pochybení vyšetřovatele, která takto popsany skutek chybně kvalifikoval jako trestný čin jiný. Autorka by se měla k tomuto problému vyjádřit.

Překážky zahájení trestního (nepřípustnost trestního stíhání a trestní stíhání se souhlasem obviněného) jsou uvedeny v kapitole 5. Účinky zahájení trestního stíhání jsou uvedeny v kapitole 7. Výkon dozoru státního zástupce a opravné prostředky proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Zvláštní způsoby zahájení trestního stíhání ve zkráceném přípravném řízení, v řízení proti uprchlému a zahájení trestního stíhání v řízení proti mladistvému jsou uvedeny v kapitolách 10,11 a 12. V závěru je platná právní úprava zhodnocena a jsou učiněny návrhy de lege ferenda.

Lze konstatovat, že předložená práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu. Výklad je vhodně rozčleněn, autorka poctivě pracuje s poznámkovým aparátem i judikaturou. Autorka ve své práci využila přiměřené množství dostupných literárních pramenů a osvědčila svoji schopnost jejich využití pro vlastní autorský text.

Po obsahové i formální stránce autorka splnila všechny nároky kladené na rigorózní práci a předložená práce je plně způsobilá k obhajobě. Doporučuji proto kandidátce po obhajobě udělit příslušný akademický titul.

Při ústní obhajobě by se autorka měla zaměřit na otázku

- *možnost podání ústavní stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání a náležitosti usnesení, kterým státní zástupce zamítl jako nedůvodnou stížnost obviněného proti usnesení o zahájení trestního stíhání (srov. Nález Ústavního soudu ČR ze dne 3.7.2003 sp. zn. III ÚS 511/02)*

V Praze dne 29.10.2009

Doc. JUDr. Jirý H e r c z e g, Ph.D.
oponent